

5. Путь Европы к чистой энергии: инвестиционная возможность на сумму 5,3 триллиона долларов. *Веб-сайт поставщика стратегических исследований – BloombergNEF (BNEF) (Розділ. Блог).* 13 квітня 2022р. URL: <https://about.bnef.com/blog/europes-path-to-clean-energy-a-5-3-trillion-investment-opportunity/> (дата звернення: 27.01.2023).

6. Сонячні електростанції у приватних домогосподарствах (СЕСд): динаміка розвитку. *Веб-сайт Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України (Розділ. Діяльність. Відновлювальна енергетика).* URL: <https://sae.gov.ua/uk/content/sesd> (дата звернення: 29.01.2023).

7. Міністерство енергетики України. Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення умов підтримки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії генеруючими установками споживачів. URL: <https://mev.gov.ua/rehulyatornyy-akt/pro-vnesennya-zmin-do-deyakykh-zakoniv-ukrayiny-shchodo-udoskonalennya-umov> (дата звернення: 29.01.2023).

УДК 911.5:502.171(477.42)

*Інна Костянтинівна Нестерчук, к. г. н., доцент
Вікторія Вікторівна Саволюк здобувач вищої освіти
другого (магістерського) рівня вищої освіти
освітньо-професійної програми «Середня освіта (Географія),
Житомирський державний університет імені Івана Франка
м. Житомир*

ГЕОЕКОЛОГІЧНИЙ СТАН ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ ТА РОЗРОБЛЕННЯ РЕКОМЕНДАЦІЙ ЩОДО ЗБАЛАНСОВАНОГО ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Дослідження, що пов'язані з вивченням особливостей використання території та оцінкою антропогенного навантаження на регіональному рівні, досить актуальні в умовах постійно зростаючого впливу суспільства на природне середовище. Значна кількість різноманітних екогеографічних

проблем наявна і в Житомирській області. В той же час рівень вивчення суспільно-природної взаємодії в області залишається вкрай недостатнім.

Аналіз та систематизація наукових праць щодо оцінки геоecологічного стану території (В.А. Анучина, В.А. Барановського, О.І. Воєйкова, О.П. Гавриленко, І.П. Герасимова, С.А. Генсірука, К.І. Геренчука, М.Д. Гродзинського, В.М. Гуцуляка, А.Г. Ісаченка, Г.С. Макуніної, Л.Л. Малишевої, О.М. Маринича, Ю.А. Олішевської, В.М. Пащенко, К.А. Позаченюк, В.С. Преображенського, О.Г. Топчієва, Л.П. Царика, І.Г. Черваньова, П.Г. Шищенко та ін.) показали, що дослідження з цілеспрямованого вирішення екологічних проблем вимагають подальшого опрацювання на регіональному рівні, які є основою інтегральної геоecологічної оцінки територій.

Під *геоecологічним аналізом* ми розуміємо не тільки поділ об'єкта дослідження на складові компоненти, але, насамперед, наукове дослідження екологічного стану інтегративної геоecосистеми “суспільство-природа” з метою її оптимізації, що є актуальним напрямком сучасної конструктивної географії, який базується на інтегративному поєднанні системного, географічного і екологічного підходів [3].

Методологічною основою геоecологічного аналізу природокористування слугує сукупність системного, ландшафтного, екологічного, ландшафтно-екологічного, історичного, соціально-економічного, а також ландшафтно-типологічного наукових підходів до оптимізації [2] (рис.1.).

Геоecологічний аналіз спирається на принципи: ландшафтно-функціональний, історико-ландшафтний, структурно-ландшафтний, ландшафтно-організаційний (проектний), для яких визначено систему методів послідовного дослідження (див. рис. 1.) [2].

Організація території поряд із соціально-економічними й правовими аспектами використання землі повинна враховувати і геоecологічні. Таким чином *геоecологічний підхід до організації території* повинен враховувати природно-географічні особливості морфологічних частин ландшафту та

практично наполягати у правильно визначеному (найліпшому) застосуванні земельного фонду кожної морфологічної одиниці ландшафту [4] та передувати розробці проєкту організації території (наприклад, адміністративної області), де будуть взаємно пов'язанні всі частини системи землекористування: рілля, природні сіножаті, пасовища (луки), лісові масиви, дороги, водні басейни, промислова забудова як єдине ціле.

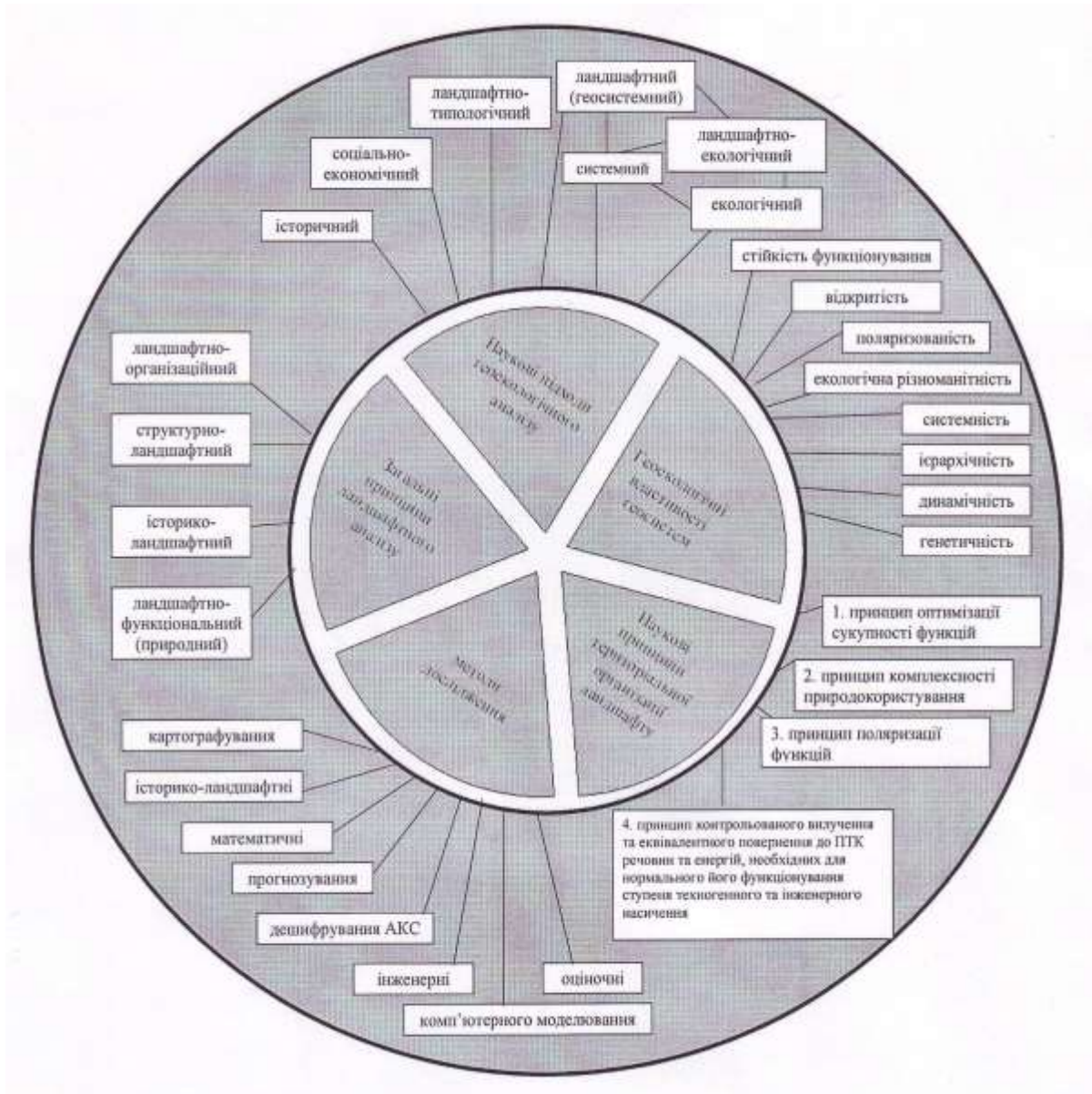

Рис. 1. Теоретичні основи геоecологічного аналізу

Високий загальний фон ландшафтного перетворення території Житомирщини визначається перш за все її значним сільськогосподарським освоєнням, меліоративним впливом й радіаційним навантаженням, тому

необхідною складовою оптимізації природного середовища є функціональна організація ландшафту. Початковим етапом такої роботи є визначення рівня антропогенної перетвореності (далі АП) природних систем регіону. Природокористування регламентується різними видами проектування: землевпорядним, лісогосподарським, меліоративним, природоохоронним, планувально-містобудівним, в основу якого покладено комплексний геоecологічний аналіз, необхідний для врахування співмірності техногенного впливу з природно-ресурсним потенціалом ландшафтів.

На наш погляд, найбільш доцільно використовувати в якості інтегрального показнику *регіональний коефіцієнт антропогенної перетвореності* природних систем на зональному рівні П. Г. Шищенка [2]. Оскільки, дослідження екогеографічних проблем, що виникають внаслідок освоєння території адміністративних областей, у переважній більшості випадків проводиться у розрізі адміністративних районів і показники антропогенних впливів не завжди вдається визначити, тому окремі дані дещо суб'єктивні і виражають лише загальні риси АП геосистем та тенденції антропогенного впливу.

Отже, теоретико-методологічна сутність геоecологічного аналізу природокористування, реалізується через основний принцип органічної єдності людини з природою, проявляючись через конкретні види природокористування. Обґрунтування оптимальних варіантів природокористування найповніше реалізується в рамках *геоecологічного аналізу* території як комплексного методу пізнання сучасного ландшафтогенезу, становлення, розвитку, стану та прогнозування просторово-часової структури різнорангових ландшафтних структур, який покликаний впорядкувати послідовність вивчення та оцінки природокористування з метою його оптимізації, поряд з яким геоecологічне районування (на рівні геоecологічних мікрорайонів) розглядається як оптимальний метод пізнання закономірностей та проблем територіальної взаємодії суспільства і природи.

Література:

1. Ландшафтна екологія : навч. посібник / О. В. Швайка, І. К. Нестерчук, Н. О. Рябцева та ін. Житомир : О. О. Євенок, 2017. 196 с.
2. Нестерчук І. К. Геоекологічний аналіз: концептуальні підходи, сталий розвиток : монографія. Житомир : ЖДТУ, 2011. 312 с.
3. Охорона навколишнього середовища / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка / за ред. Я. Б. Олійника. — К. : Ніка-Центр, 2006. — 264с. : рис.
4. Генсірук С. А. Регіональне природокористування : навч. посібник / С. А. Генсірук. – Л. : Світ, 1992. – 336 с.

УДК 338.48

*Жанна Іванівна Бучко, д. геогр. н., доцент,
доцент кафедри географії та менеджменту туризму,
Аліна-Роксолана Володимирівна Чубата, студентка,
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича,
м. Чернівці*

**РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ У НАЦІОНАЛЬНОМУ
ПРИРОДНОМУ ПАРКУ «ДНІСТРОВСЬКИЙ КАНЬЙОН»**

Актуальність дослідження організації туризму на території Національного природного парку «Дністровський каньйон» важлива тим, що тут та на периферії парку зосереджена багата природна та культурна спадщина, знаходяться численні туристичні бази, бази відпочинку, санаторії, а мережа рекреаційних та оздоровчих закладів щораз розширюється. Поряд з охороною природного середовища, важливе значення має збереження та відновлення багатой і унікальної культурної спадщини у контексті сталого розвитку, де визначальною перспективою розглядається рекреаційна індустрія.

Рекреаційна діяльність в межах НПП слугує відтворенню у вільний час витрачених у процесі життєдіяльності фізичних і духовних сил людини шляхом